Dosarul nr. 2c-860/2025 (2-25067466-12-2c-14052025)

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

Dispozitivul Hotărârii pronunţat public la data de 23 decembrie 2025;
Hotărârea întocmită integral la data de 9 aprilie 2026.

23 decembrie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecător Crigan Dragoş
Grefier Bonca Elena

cu participarea reprezentantului reclamantului „Lorascom" S.R.L. – administrator Cotoman Mariana şi avocatului Babără Angela în temeiul MA cu nr. 2201734 din 28 iulie 2025, a reprezentanţilor pârâtului Academia „Ştefan cel Mare" a M.A.I. – Scobici Laurenţiu şi Vasiliţa Vladimir şi în lipsa reprezentanţilor intervenienţilor accesorii Ministerul Finanţelor al RM şi Trezoreriei de Stat, care au fost legal citaţi despre data, ora şi locul petrecerii şedinţei de judecată.

examinând în şedinţă de judecată publică, cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „Lorascom" S.R.L. către Academia „Ştefan cel Mare" a M.A.I., intervenienţi accesorii Ministerul Finanţelor al RM şi Trezoreria de Stat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanţilor la proces:

1. La data de 14 mai 2025, prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor a fost repartizată în mod aleatoriu, cererea de chemare în judecată depusă reprezentantul „Lorascom" S.R.L. către Academia „Ştefan cel Mare" a M.A.I. cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acţiunii, reclamantul a indicat că, „Lorascom” SRL a încheiat cu Academia „Ştefan cel Mare” a MAI contract de antrepriză privind efectuarea lucrărilor de reparaţie. În baza contractului de efectuare a lucrărilor de reparaţie nr. 30 din 16 septembrie 2021, „Lorascom” SRL a efectuat lucrările ce au constituit obiectul contractului.
3. Menţionează că, aceste lucrări au fost recepţionate de către Academia „Ştefan cel Mare” a MAI prin întocmirea încă la finele anului 2022 a actelor de recepţie finală (procesul-verbal de recepţie finală- p. 4.3. -4.5. ale Contractului) a fost confirmată cât realizarea lucrărilor în volum deplin, atât şi calitatea lor raportat la cerinţele formulate de părţi odată cu încheierea şi executarea contractului.
4. Notează că, potrivit prevederilor punctului 4.2 al Contractului de efectuare a lucrărilor de reparaţie nr. 30 din 16 septembrie 2021, Academia „Ştefan cel Mare” a MAI este obligată a achita lucrările imediat ulterior momentului recepţiei finale a lucrărilor.
5. Comunică reprezentantul reclamantului că, la data de 20.06.2023 „Lorascom” SRL a expediat Academiei „Ştefan cel Mare” a MAI factura cu nr. AAO4981436, fiind indicată suma de plată în mărime de 7021665,92 lei, însă pârâtul Academia „Ştefan cel Mare” a MAI nu a efectuat transferul sumelor băneşti indicate în factura finală.
6. Având în vedre că pârâtul Academia „Ştefan cel Mare” nu a avut rezerve la recepţia lucrărilor, nu au fost constatate vicii care eventual ar fi trebuit garantate financiar, consideră că reţinerea sumei în cauză este nemotivată.
7. Mai indică că, având în vedere faptul neonorării obligaţiei de plată de către pârât, la data de 03.04.2024, reclamantul s-a adresat cu o cerere în mod prealabil, prin care a solicitat achitarea sumei debitoare. Ulterior acestei cereri prealabile, pârâtul a efectuat două transferuri băneşti în sumă totală de 3000000 lei, însă, în ce priveşte restul sumei de 4021665,92 lei, pârâtul continuă şi până la momentul de faţă să nu o achite.
8. Subliniază că, suma menţionată reprezintă pentru întreprinderea reclamantă o valoare semnificativă, care influenţează caracterul solvabil al activităţii în continuare, or pentru perioada ce a urmat sunt în imposibilitate faptică de a îşi onora obligaţiile şi pe alte contracte, cu alţi parteneri.
9. Indică că, constatând neonorarea obligaţiei de achitare a retribuţiei pentru lucrările de construcţie (reparaţie) efectuate, consideră că este îndreptăţit ca

reclamantul să ceară achitarea integrală a sumei ce constituie obiectul plăţii, dar şi dobânzile de întârziere.
10. Notează că, dobânzile de întârziere la suma încă neachitată de 4021665,92 lei urmează a fi calculate şi achitate pentru perioada cuprinsă între momentul recepţionării facturii cu nr. AAO4981436 (data de 20.06.2023) şi momentul achitării de fapt.
11. Menţionează că, având în vedere perioada în care se continuă neachitarea, la moment va oferi plata doar pentru perioada în care a depus cererea de chemare în judecată, urmând ca pe parcurs, în caz de neachitare să opereze adaptarea (recalculare) mărimii dobânzilor de întârziere pentru perioada în care se va prelungi întârzierea neexecutării obligaţiei. Astfel, până la data de 30.04.2025, valoarea sumei neachitate pentru lucrări o constituie 4021665,92 lei, iar mărimea dobânzilor de întârziere o constituie suma de 999915,4 lei. Tabelul de calcul al dobânzilor de întârziere se anexează la cerere.
12. Solicită încasarea de la pârâtul Academia Ştefan cel Mare" a MAI, în folosul reclamantului „Lorascom" S.R.L. a sumei de 4021665,92 lei cu titlu de sume datorate în baza contractului de antrepriză; a sumei de 999915,4 lei cu titlu de dobândă de întârziere pentru neachitarea plăţii datorate în baza contractului de antrepriză, a sumei de 115981, 6 lei cu titlu de taxa de stat şi suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru.
13. În drept, reclamantul îşi întemeiază cererea pe dispoziţiile art. art. 116, 117 Cod de procedură civilă al RM şi art. art. 874, 942, 1372 Codul civil al RM.
14. Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul centru din 26.05.2025, cererea depusă de „Lorascom" S.R.L. către Academia „Ştefan cel Mare" a M.A.I., intervenienţi accesorii Ministerul Finanţelor al RM şi Trezoreria de Stat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată a fost acceptată spre examinare.
15. La data de 15.07.2025, prin intermediul Direcţiei Evidenţă şi Documentare Procesuală a parvenit referinţă din partea reprezentantului pârâtei Academia „Ştefan cel Mare" a M.A.I.
16. În referinţa depusă reprezentantul pârâtei a indicat că, între Academia „Ştefan cel Mare" a Ministerului Afacerilor Interne şi S.C. „Lorascom" S.R.L. a fost încheiat contractul de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021 privind achiziţionarea

lucrărilor de reparaţie conform necesităţilor Academiei. Ambii subiecţii juridici nominalizaţii împreună putând fi numiţi în calitate de părţi contractante.

17. Subliniază că, Contractul de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021 a fost înregistrat la Trezoreria de Stat la 30.09.2021. Faptul dat este confirmat în mod expres, inclusiv şi în temeiul semnăturii şi ştampilei umede care a fost plasată pe contract de către reprezentantul Trezoreria de Stat, corespunzător.

18. Atrage atenţia instanţei că, în temeiul pct. 3.1 a fost statuat în mod expres faptul că, durata de executare a lucrărilor contractate este de 84 zile din momentul înregistrării contractului la Trezoreria de Stat, primirea ordinului de începere a executării şi asigurării lucrului ritmic de către beneficiar.

19. Susţine că, la caz, este notabil faptul că această perioadă de timp iniţial a fost propusă în mod expres şi necondiţionat de nimeni, nemijlocit de către antreprenor. Ulterior, termenul dat a fost fixat in contratul de achiziţii, încheiat de comun acord de către părţile contractante. În pofida acestor circumstanţe, în opinia beneficiarului, de către antreprenor nu fost respectat întocmai termenul de executare a tuturor obligaţiilor contractuale asumate, precum nici îndatoririlor prestabilite de cadrul normative sectorial.

20. Notează că, potrivit,, prevederilor pct. 4.2 a contractului de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021, încheiat între părţile contractante, a fost statuat următoarele: Achitările vor fi efectuate în limita bugetului anual, aprobat de Ministerul Finanţelor în 3 (trei) tranşe. Tranşele respective au fost fixate în modul următor: I. tranşă - 1 294 437,09 lei, suma alocată din bugetul anului 2021 din valoarea totală a contractului, în termen de 30 zile după recepţionarea procesului verbal final a tuturor lucrărilor; II. tranşă - 7 639 830,70 lei, suma alocată din bugetul anului 2022; III. tranşă - 7 639 830,70 lei, suma alocată din bugetul anului 2023. Pe această cale, faptul că părţile contractante au convenit în mod expres faptul achitările în temeiul contractului, respectiv urmează a fi realizate în decursul la 3 ani bugetari.

21. Menţionează că, aşa după cum rezultă în mod expres din actul de verificare privind decontările, care a fost semnat între părţile contractante, inclusiv şi la 14.11.2024, la câteva zile din momentul prezentării facturilor fiscale de către Academie au fost achitate corespunzător.

22. Mai indică că, ţinându-se cont de modul constant de abordare Academiei, care acţionează permanent cu bună-credinţă, urmare a eforturilor depuse, au fost

identificate resurse financiare suplimentare. Urmare acestui cumul de împrejurări, de către părţile contractante, au fost încheiate două acorduri adiţionale în temeiul cărora au fost preschimbate mărimea plăţilor. Acordurile în cauză, la fel au fost înregistrate la Trezoreria de Stat. Pe această cale, a fost majorată esenţial tranşa plăţilor pentru anul 2021. În mod cumulativ, în anul 2021, a fost achitat suma de 7 952 437,10 lei.

23. Atrage atenţia instanţei că, în pofida înţelegerilor iniţiale ale părţilor contractante, oricum Academia a achitat pentru anul 2021 o sumă cumulativă care este de peste 6 ori mai mare decât înţelegerile avute la încheierea contractului de achiziţii.

24. Indică că, în pofida angajamentelor asumate în temeiul contractului de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021, împreună cu acordurile adiţionale subsecvente la el, oricum, pentru anul bugetar 2022, la această categorie de cheltuieli au fost alocate Academiei resurse financiare în sumă de 1 600 000 lei. În contextul acestor circumstanţe a fost încheiat acordul adiţional cu nr.3 în temeiul cărora au fost concretizate mărimea/valoarea plăţilor care urmează a fi efectuate şi anume: I. tranşa - 7 952 437,10 lei, suma alocată din bugetul anului 2021 din valoarea totală a contractului, în termen de 30 zile după recepţionarea proceselor verbal final a tuturor lucrărilor: II. tranşă - 1 600 000,00 lei, alocată din bugetul anului 2022 din valoarea totală a contractului; III. tranşă - 7 021 661,40 lei, alocată din bugetul anului 2023, din valoarea totală a contractului.

25. Subliniază că, acordul nr. 3 la contractul de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021, la fel au fost înregistrate Trezoreria de Stat, la 30 martie 2022, fapt conformat prin ştampila umedă şi semnătura, corespunzător. Ulterior, în temeiul aceluiaşi contract, împreună cu acordurile adiţionale la el, la 31.04.2024 a mai fost achitată suma de bani în mărime de 2 000 000 lei, iar la 25.10.2024 a fost achitat 1 000 000 lei.

26. Menţionează reprezentantul pârâtului că, fiind efectuată o diferenţă dintre suma totală a contractului de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021 şi sumele de bani care au fost achitate în mod succesiv, se constată faptul că Academia urmează a mai achita antreprenorului o datorie mărime de 4 021 661,40 lei. În scopul stingerii datoriei formate, de către Ministerul Afacerilor Interne a fost înaintat în adresa Ministerului Finanţelor demersul nr. 15/4520 din 15 noiembrie 2024 întru redistribuirea alocaţiilor bugetare care urma a acoperi/stinge în mod integral suma de bani datorată.

27. Evidenţiază că, aceleaşi poziţie şi argumente au fost susţinute prin răspunsul luat la evidenţă cu nr. 15/4665 din 27 noiembrie 2024, care a fost oferit de către Ministerul Afacerilor Interne în adresa Ministerului Finanţelor şi a Cancelariei de Stat. Iniţiativa dată a fost discutat şi susţinută/aprobată în mod explicit, inclusiv şi în şedinţa Comisiei Parlamentare economie, buget şi finanţe a fost reiterată solicitarea în scopul alocării suplimentare în adresa Academiei a sumei de 4 021,7 mii lei, anume pentru stingerea datoriei către SC „Lorascom" SRL.
28. Declară că, circumstanţele date sunt expuse în mod explicit în Raportul nr. 2-339/20/11/2024, pentru votarea în lectura a II-a, Proiectului de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023 (art.1, 2, 3, ş.a.), care a fost luat la evidenţă conform elementelor de identificare CEB-06 nr. 456 din 04 decembrie.
29. Comunică reprezentantul pârâtului că, la adoptarea Legii nr. 279/2024 pentru modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr. 418/2023, au fost acceptate alocarea resurselor financiare de 4021,7 mii lei, pentru stingerea datoriei către S.C. „Lorascom" S.R.L.
30. Indică că, în scopul achitării ultimei tranşe/rate din contractul de antrepriză nr. 30 din 16.09.2021, la 16.12.2024 de către Academie a fost emis ordinul de plată nr.2201, în mărime de 4 021 661,40 lei. Ordinul respectiv a fost recepţionat de către Trezoreria de Stat la 18.12.2024. Din motive necunoscute de către Academie, ordinul de plată nr. nr.2201 nu a fost executat/achitată suma de 4 021 661,40 lei, antreprenorului SC „Lorascom" SRL.
31. Susţine că, ţinându-se cont de aspectele specifice acestor categorii de raporturi juridice, solicită respingerea în totalitate a capătului de cerere cu privire la încasarea unor pretinse dobânzi de întârziere. Or, în opinia Academiei, pretinse dobânzi de întârziere le consideră ca fiind solicitate în mod ilegal, neîntemeiate şi tardive, corespunzător. Subsecvent, având în vedere raţionamentul la faptul că de către SC „Lorascom" SRL au fost solicitate dobânzi de întârziere care le consideră ca fiind ilegale, neîntemeiate şi tardive, iar acestea în mod implicit au generate achitarea unei taxe de stat injustă şi/sau exorbitantă, atunci pretinde ca taxa de stat să fie respinsă, în modul stabilit.
32. Solicită să fie respinsă cerinţa cu privire la încasarea din contul Academiei Ştefan cel Mare a Ministerului Afacerilor Interne în folosul S.C. „Lorascom" SRL, a pretinselor dobânzi de întârziere, fiind considerate ca pretinse în mod ilegal,

neîntemeiate şi tardive, corespunzător şi să fie respinsă încasarea din contul Academiei Ştefan cel Mare a Ministerului Afacerilor Interne în folosul S.C. „Lorascom" SRL, al achitării taxei de stat, în partea respingerii a pretinselor dobânzi de întârziere.

33. Reprezentantul reclamantului S.C. „Lorascom" S.R.L. – Cotoman Mariana în şedinţa de judecată a susţinut acţiunea formulată pe motivele de fapt şi de drept invocate şi a solicitat admiterea integrală a acesteia.

34. Reprezentantul reclamantului S.C. „Lorascom" S.R.L. – avocat Babără Angela în şedinţa de judecată la fel a susţinut acţiunea formulată pe motivele de fapt şi de drept invocate şi a solicitat admiterea integrală a acesteia.

35. Reprezentantul Academiei Ştefan cel Mare a Ministerului Afacerilor Interne în şedinţa de judecată a solicitat respingerea acţiunii în partea dobânzilor de întârziere şi a taxei de stat achitată pentru pretenţia cu privire la încasarea dobânzilor de întârziere.

36. Reprezentanţii intervenienţilor accesorii Ministerul Finanţelor al RM şi Trezoreriei de Stat în şedinţa de judecată nu s-au prezentat, fiind legal citaţi despre data, ora şi locul petrecerii şedinţei de judecată.

Aprecierea instanţei:

37. Audiind participanţii la proces, apreciind argumentele părţilor litigante întru susţinerea pretenţiilor formulate şi obiecţiile înaintate, ţinând cont de probatoriul administrat şi legislaţia pertinentă instanţa de judecată consideră necesar de a admite parţial cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „Lorascom" S.R.L. către Academia „Ştefan cel Mare" a M.A.I., intervenienţi accesorii Ministerul Finanţelor al RM şi Trezoreria de Stat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.

38. Potrivit prevederilor art. 20 din Constituţia Republicii Moldova, orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitim.

39. În conformitate cu prevederile art. 5 alin.(1) Cod de Procedură Civilă al RM, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime, pe când potrivit prevederilor art.166 alin.(l)*

acelaşi cod, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

40. Potrivit art. 6 Cod de Procedură Civilă al RM, statuează, *că instanţa judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligaţii, prin declararea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalităţi, prevăzute de lege.*

41. Conform art. 117 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, *probe în pricini civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe pentru justa soluţionare a pricinii.*

42. Potrivit art. 118 alin. (1) Cod de Procedură Civilă al RM, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale.*

43. Conform art. 121 Cod de Procedură Civilă al RM, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

44. Instanţa judecătorească, conform art. 130 Cod de Procedură Civilă al RM, *apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

45. În conformitate cu art. 239 Cod de Procedură Civilă al RM, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată.*

46. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerinţele despre pertinenţa lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

47. În conformitate cu art. 240 alin. (1), (3) Cod de Procedură Civilă al RM, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării*

pricinii şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

48. Potrivit art. 9, alin. (2), lit. a) Cod civil al RM, *drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.*

49. Contractul reprezintă conform art. 992, alin. (1) Cod civil al RM *acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

50. În şedinţa de judecată s-a constatat cu certitudine, că la data de 16 septembrie 2021 între „Lorascom" S.R.L. în calitate de prestator şi Academia „Ştefan cel Mare" a MAI, în calitate de beneficiar a fost încheiat contractul de antrepriză. *(f.d.11-20)*

51. În conformitate cu prevederile art. 1352 Cod civil al RM, *Prin contractul de antrepriză o parte (antreprenor) se obligă să efectueze pe riscul său o anumită lucrare celeilalte părţi (client), iar aceasta se obligă să recepţioneze lucrarea şi să plătească preţul convenit.* O*biectul contractului de antrepriză poate fi atât producerea sau transmiterea unui bun, cât şi obţinerea unor alte rezultate prin efectuarea de lucrări.*

52. Aşadar, în speţa dedusă judecăţii, instanţa a stabilit că, potrivit pct. 2.1 al contractului nominalizat supra, antreprenorul se obligă să execute lucrări de reparaţie conform necesităţilor Academiei „Ştefan cel Mare" MAI, în conformitate cu prevederile caietului de sarcini, cu detaliile de execuţie, precum şi a normativelor, standardelor şi prescripţiilor tehnice în vigoare. *(f.d.36)*

53. Totodată, conform art. 1360 alin. (1), (2) Cod civil al RM, *părţile contractante pot conveni asupra unui termen general de executare, iar în caz de necesitate, şi asupra termenului de demarare a lucrărilor, asupra termenului de executare a unor părţi din lucrare şi asupra termenului de finisare a lucrării. Termenul poate fi modificat numai cu acordul comun al părţilor.*

54. La caz, în pct. 3.1 din contractul de antrepriză încheiat la data de 16.09.2021 între „Lorascom" S.R.L. şi Academia „Ştefan cel Mare" a MAI este indicat, că contractul se consideră încheiat la data semnării şi intră în vigoare după înregistrarea lui de către Trezoreria de Stat a Ministerului Finanţelor, fiind valabil până la data de 31 decembrie 2023.*(f.d.19)*

55. Corelativ, potrivit pct. 4 din contractul de antrepriză, valoarea lucrărilor de reparaţie prevăzute la pct. 2.1, ce reprezintă obiectul contractului este de 16 574

098, 50 lei, inclusiv TVA. Achitările vor fi efectuate în limita bugetului anual, aprobat de Ministerul Finanţelor în 3 tranşe: I - 1 294 437, 09 lei, 7,81% alocată din bugetul anului 2021 din valoarea totală a contractului în termen de 30 de zile după recepţionarea proceselor verbale finale a tuturor lucrărilor, II – 7 639 830, 70 lei, 46,095% alocată din bugetul anului 2022, III – 7 639 830, 70 lei, 46,095% alocată din bugetul anului 2023. *(f.d.12)*

56. Instanţa de judecată constată că, în perioada 2021-2022, au fost semnate 4 acorduri adiţionale la contractul nr. 30 din 16.09.2021: acordul adiţional nr. 1 din 10.12.2021, acordul adiţional nr. 1 din 16.12.2021, acordul adiţional nr. 2 din 13.12.2021, acordul adiţional nr. 3 din 17.03.2022.(*f.d.7-10)*

57. Potrivit ultimului acord adiţional, (nr. 3 din 17.03.2022) au fost aplicate următoarele modificări: pct. 4.2.Achitările vor fi efectuate în limita bugetului anual, aprobat de Ministerul Finanţelor în 3 tranşe: I tranşă – 7 952 437, 01 lei, alocată din bugetul anului 2021 din valoarea totală a contractului în terme de 30 zile de la recepţionarea proceselor verbale finale a tuturor lucrărilor; II tranşă – 1 600 000, 00 lei, alocată din bugetul anului 2022 din valoarea totală a contractului; III tranşă – 7 021 661, 40 lei, alocată din bugetul anului 2023 din valoarea totală a contractului. Suma totală a contractului constituie 16 574 098, 50 lei. Pct. 14.5. – Prezentul acord se consideră încheiat la data semnării lui şi intră în vigoare după înregistrarea lui la Trezoreria de Stat a Ministerului Finanţelor, fiind valabil până la data de 31.12.2022.*(f.d.7)*

58. Potrivit art. 774 alin. (1) Cod civil al RM, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute.*

59. Astfel, la data de 20.06.2023, „Lorascom” S.R.L. a emis factura fiscală nr. AAO4981436 potrivit căreia Academia „Ştefan cel Mare” a MAI urma să achite suma totală de 7 021 665, 92 lei pentru lucrările efectuate. *(f.d.21)*

60. Conform prevederilor art. 776 Cod civil al RM, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

61. Conform art. 993, alin. (2) Cod civil al RM, *părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor.*

62. Dat fiind faptul că reclamantul pretinde faptul neonorării obligaţiilor contractuale de către reprezentantul pârâtei, în vederea soluţionării pe cale amiabilă a divergenţelor apărute, instanţa a remarcat că reprezentantul acestuia, la data de 03.04.2024 a expediat notificarea prin care a atenţionat reprezentantul pârâtei despre necesitatea achitării retribuţiei pentru lucrările de construcţie, acordându-i în acest sens 15 zile. Tot aici, reprezentantul reclamantului a solicitat calcularea şi achitarea penalităţilor de întârziere pentru neachitarea sumei datorate pentru perioada cuprinsă între momentul recepţionării facturii din 20.06.2023 şi momentul achitării. (f.d.24)

63. Cererea prealabilă a fost recepţionată de către reprezentantul pârâtului la data de 03.04.2024, fapt confirmat prin ştampila aplicată.

64. Articolul 1372 alin. (1) din Codul civil al RM prevede că*, după recepţionarea lucrării, clientul este obligat să plătească retribuţia convenită de părţi, dacă legislaţia sau contractul nu prevăd plata în rate, sau în alt mod.*

65. Cu referire la solicitarea reclamantului privind încasarea sumei de 4 01 665, 92 lei, instanţa subliniază că potrivit contractului de antrepriză din 16.09.2021 şi acordurilor adiţionale, părţile au stabilit modul şi termenul de achitare a sumelor aferente contractului semnat.

66. În contextul normei citate supra şi din actele prezentate de părţi, instanţa reţine că, de către Academia „Ştefan cel Mare" a MAI au fost efectuate următoarele achitări în beneficiul „Lorascom" S.R.L.:1 263 920, 04 lei la data de 24.11.2021; 30 517 lei la data de 16.12.2021; 5 229 999, 44 lei la data de 20.12.2021; 1 427 998, 98 lei la data de 22.12.2021; 1 599 997, 12 lei la data de 31.03.2022; 2 000 000 lei la data de 31.04.2024 şi 1 000 000 lei la data de 25.10.2024, astfel nefiind achitată suma de 4 021 665, 92 lei. *(f.d.22)*

67. Aşadar, potrivit alin. (1) al art. 10 din Codul civil al RM, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.*

68. Buna-credinţă este caracterizată ca fiind un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

69. Conform prevederilor art. 775, alin. (1) Cod civil al RM, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

70. Alin. (2) al art. 858 prevăzut în Codul civil al RM, stipulează faptul că*, obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

71. Instanţa de judecată precizează că, în urma studierii cererii de chemare în judecată şi a materialelor anexate, s-a stabilit cu certitudine existenţa între părţi a relaţiilor contractuale şi executarea necorespunzătoare a obligaţiilor contractuale de către pârât, care a achitat preţul serviciilor prestate.

72. Potrivit art. 901, alin. (5) Cod civil al RM, *neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.*

73. Conform art.901, alin.(1) Cod civil al RM, *atunci cînd, fără justificare, debitorul nu îşi execută obligaţia, creditorul poate, în condiţiile legii şi, după caz, ale contractului, la alegerea sa: a) să ceară executarea silită a obligaţiei; b) să suspende executarea obligaţiei corelative; c) să reducă obligaţia sa corelativă; d) să recurgă la rezoluţiunea contractului; e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare; f) să exercite orice alt mijloc juridic de apărare, prevăzut de lege sau contract, pentru realizarea dreptului său încălcat prin neexecutare.*

74. Astfel, coroborând prevederile legale citat supra cu circumstanţele de fapt constatare, instanţa consideră oportun de a încasa din contul pârâtei Academia „Ştefan cel Mare” a MAI în beneficiul reclamantei „Lorascom” S.R.L. suma de 4 01 665, 92 lei, ceea ce constituie suma neachitată de pârâtă pentru lucrările efectuate de reclamant.

75. Cât priveşte solicitarea reprezentantului reclamantului cu privire la încasarea dobânzii de întârziere instanţa reţine următoarele:

76. Conform art. 942 alin.(1) Cod civil al RM, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobândă de întârziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii până la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale.*

77. În aspect de drept, prin obligaţie pecuniară se înţelege acea obligaţie, în virtutea căreia debitorul e obligat în baza unui contract sau a unei obligaţii extra contractuale prevăzute de Codul civil al RM, să transmită creditorului bani, în sumă determinată sau determinabilă, adică utilizează banii ca mijloc de probă. Prin urmare obligaţia pârâtei de a achita costul lucrărilor efectuate de reclamant în baza contractului de antrepriză reprezintă o obligaţie pecuniară a acesteia.
78. Dobânda prevăzută la art. 942 alin.(1) Cod civil al RM, reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligaţiilor pecuniare, considerându-se că are loc folosirea mijloacelor financiare străine.
79. Astfel, în conformitate cu calculul dobânzii de întârziere efectuat de către compania „Lorascom" S.R.L., dobânda de întârziere pentru datoria acumulată pentru perioada 20.06.2023-30.04.2025 constituie suma de 999 915, 4 lei. *(f.d.26*)
80. Instanţa nu poate admite integral solicitarea reclamantului privind încasarea dobânzii de întârziere în cuantum de 999 915,4 lei, întrucât calculul prezentat de către reclamant nu corespunde în totalitate condiţiilor contractuale asumate de părţi. Or, potrivit pct. 4.2 din contractul încheiat între părţi, a fost stabilit expres termenul de achitare a tranşei III, alocată din bugetul anului 2023, ceea ce determină momentul de la care debitorul poate fi considerat în întârziere.
81. Potrivit art. 46 a Legii finanţelor publice şi responsabilităţii bugetar fiscale, *Anul bugetar începe la 1 ianuarie şi se încheie la 31 decembrie.*
82. În aceste condiţii, instanţa apreciază că termenul limită de executare a obligaţiei de plată nu putea depăşi finele anului bugetar 2023, respectiv data de 31 decembrie 2023, aceasta constituind momentul până la care autoritatea contractantă avea posibilitatea legală şi financiară de a efectua plata din sursele bugetare aprobate.
83. Prin urmare, începând cu data de 1 ianuarie 2024, în lipsa executării obligaţiei de plată, debitorul se află în întârziere, fiind incident dreptul creditorului de a pretinde dobândă de întârziere pentru neexecutarea la scadenţă a obligaţiei pecuniare.
84. În acest sens, instanţa reţine că dobânda de întârziere nu poate fi calculată pentru o perioadă anterioară scadenţei obligaţiei de plată, deoarece până la expirarea termenului contractual debitorul nu se află în întârziere de executare. Prin urmare, includerea în calcul a unei perioade care precede termenul stabilit la

pct. 4.2 din contract este neîntemeiată şi contrară principiului executării obligaţiilor la scadenţă.

85. Totodată, instanţa apreciază că dobânda de întârziere urmează a fi calculată doar pentru perioada în care obligaţia de plată a devenit exigibilă şi nu a fost executată, cu respectarea strictă a termenelor contractuale convenite de părţi. În consecinţă, suma pretinsă de reclamant urmează a fi diminuată corespunzător, fiind admisă doar în limita în care aceasta rezultă dintr-un calcul efectuat în raport cu data scadenţei reale a obligaţiei, stabilită conform pct. 4.2 din contract.

86. Instanţa, recalculând dobânda de întârziere în baza ratei legale aplicabile şi raportând-o la perioada 01.01.2024 – 30.04.2025 şi la suma restantă, stabileşte cuantumul acesteia la 712.974,10 lei.

87. În consecinţă instanţa consideră oportun de a încasa de la Academia „Ştefan cel Mare" a MAI în beneficiul reclamantei „Lorascom" S.R.L. dobânda de întârziere pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2024 – 30 aprilie 2025 în mărime de 712974, 10 lei.

88. Referitor la argumentele pârâtului privind lipsa mijloacelor băneşti, instanţa va respinge argumentele pârâtului privind imposibilitatea executării obligaţiei din lipsa alocaţiilor bugetare, reţinând că dificultăţile financiare sau lipsa fondurilor nu constituie, în sine, o cauză exoneratoare de răspundere pentru neexecutarea unei obligaţii pecuniare.

89. Cu privire la solicitarea reprezentantul reclamantului privind încasarea cheltuielilor de judecată instanţa reţine următoarele:

90. În conformitate cu art. 82 Cod de procedură civilă al RM, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile legate de judecarea cauzei.*

91. În conformitate cu art. 83 Cod de procedură civilă al RM, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

92. Articolul 84 alin. (1) din acelaşi cod, prevede că, *taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac, în temeiul legii.*

93. În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

94. Astfel se constată că, reprezentantul reclamantului „Lorascom" S.R.L. la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat suma de 200 lei cu titlu de taxă de timbru (ordin de plată nr.1414 din 07.05.2025) şi suma de 115981, 60 lei cu titlu de taxă de stat (ordin de plată nr. 1415 din 07.05.2025 *(f.d.2, 3)*.

95. Astfel, instanţa de judecată va dispune încasarea din contul pârâtei Academia „Ştefan cel Mare" MAI în beneficiul „Lorascom" S.R.L. a taxei de timbru în mărime de 200 lei.

96. Cu referire la taxa de stat, ţinând cont de admiterea parţială a cererii de chemare în judecată, instanţa de judecată va dispune încasarea în beneficiul reclamantei a sumei de 110242, 78 lei, în limita părţii admise din acţiune.

97. În sensul dezbaterii argumentelor invocate, instanţa de judecată consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, în care se menţionează că, obligaţia instanţelor de a-şi motiva hotărârile nu trebuie înţeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea acestei obligaţii poate varia in funcţie de natura hotărârii. În conformitate cu jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanţă, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea si redactarea sentinţelor şi hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerinţelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidenţieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esenţiale ce i-au fost prezentate.

98. În conformitate cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă al RM, instanţa de judecată, -

h o t ă r ă ş t e :

Se admite parţial cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul „Lorascom” S.R.L. către Academia „Ştefan cel Mare” a M.A.I., intervenienţi accesorii Ministerul Finanţelor al RM şi Trezoreria de Stat cu privire la încasarea datoriei, a dobânzilor de întârziere şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Se încasează de la Academia „Ştefan cel Mare” a M.A.I., cu sediul în mun. Chişinău, str. Gheorghe Asachi nr. 21, IDNO: *****în beneficiul „Lorascom” S.R.L., cu sediul în raionul Criuleni, satul Cimişeni datoria în temeiul Contractului de antrepriză nr. 30 din 16 septembrie 2021 datoria în mărime de 4 021665 (patru milioane douăzeci şi unu mii şase sute şaizeci şi cinci) lei, 92 bani, dobânda de întârziere pentru perioada cuprinsă între 1 ianuarie 2024 – 30 aprilie 2025 în mărime de 712974 (şapte sute doisprezece mii nouă sute şaptezeci şi patru) lei, 10 bani, taxa de stat proporţional părţii admise din acţiune în mărime de 110242 (una sută zece mii două sute patruzeci şi doi) lei, 78 bani şi taxa de timbru în mărime de 200 (două sute) lei, 00 bani.

În rest, acţiunea se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul centru).

Preşedintele şedinţei,
judecător CRIGAN Dragoş